

Poëziefestival Dichter Nyk de Vries op Transpoesie

Leeuwarden | Dichter fan Fryslân Nyk de Vries doet dit jaar mee aan de tiende editie van het internationale poëziefestival Transpoesie in Brussel. Vanwege de coronacrisis is dat dit jaar uitsluitend digitaal. Op 14 oktober vertelt De Vries via een live-stream over zijn werk en worden gedichten ten gehore gebracht van hem die in het Nederlands, Frans en Engels zijn verschenen. Dit jaar doen dichters mee uit 26 landen wier werk is vertaald in genoemde talen.

Record Zeven romans van Henriette Hemmink

Soesterberg | Uitgeverij Aspekt brengt dit najaar zeven romans van de hand van een en dezelfde schrijfster: Henriette Hemmink. Het is een Guinness Book of Records nominatie waardig. Het zijn drie heruitgaven, drie splinternieuwe romans en een nieuwe psychologische thriller, die ze samen schreef met Jan Rutger Achterberg, oud-medewerker drama bij NCRV en VARA. Over beide auteurs is een documentaire gemaakt hoe ze samen hun boek hebben gemaakt.

Meeuw theatermakers 26 jongeren als schrijver los

Leeuwarden | Bij Meeuw jonge theatermakers en Explore the North zijn afgelopen weekende 26 deelnemers gestart met schrijven. De jongste is veertien en de oudste 23 jaar. Daarmee werken beide organisaties aan een nieuwe generatie talentvolle schrijvers in Fryslân. Middels de lessen krijgen jongeren de kans zich, onder begeleiding van inspirerende jonge schrijfdocenten, verder te ontwikkelen in het schrijven van teksten voor theater, literatuur, muziek en poëzie.

Klassieke Top 400 Dieuwertje Blok in Sneek en Roden

Sneek | Dieuwertje Blok, presentatrice van NPO Radio 4, was zaterdag te gast bij Kunstencentrum Atrium in Sneek. Ze bezocht in het kader van de stemweek voor de Klassieke Top 400 de twaalfjarige pianoleerling Kolja Hogerhuis. Hij speelde 's ochtends live in de uitzending een van zijn favoriete klassieke werken en werd samen met zijn docente Yvonne Boekema geïnterviewd. Daarna ging Blok naar dirigent Rintje te Wies van het Roder Jongenskoor.

Orkestvorm Fanfare in Netwerk Immaterieel Erfgoed

Leeuwarden | De fanfare als orkestvorm is bijgeschreven in het Netwerk Immaterieel Erfgoed Nederland. De basis van immaterieel erfgoed is dat het wortels heeft in het verleden, een praktijk in het heden en dat het gericht is op de toekomst. De Stichting Centrum Repertoire Ontwikkeling Nederland (CRON) had de aanvraag ingediend. De volgende stap is om bijgeschreven te worden op de lijst Inventaris Immaterieel Erfgoed Nederland, zoals dat in België reeds het geval is.

Een spiegel van Tsjechov die de illusie overstijgt, na 100 jaar nog zo actueel

Recensie

Wiggle Wouda

Covid-19, het veranderende weerklimaat, vluchtelingen, lockdown, politieke en sociale polarisatie: tja, dan kom je natuurlijk uit bij Anton Tsjechov (1860-1904). De Russische arts en toneelschrijver die oog had voor wat er om hem heen gebeurde en die (zijn) de werkelijkheid kon vatten in woorden waarin een menselijke en maatschappelijke betrokkenheid schuilgaat die tussen de regels door universeel is: herkenbaar en verraderlijk echt.

Vandaar dat regisseur Liliane Brakema van het NNT Anton Tsjechov koos om in de grote zaal van de Stadsschouwburg Groningen haar statement te maken om onze wereld wat inzichtelijker te maken. In ieder geval zo dat we even een lesje krijgen in hoe het zou kunnen gaan als we de verkeerde keuzes maken. Als we al keuzes maken.

Welke stuk je van Tsjechov ook kiest, het gaat altijd over mensen in hun omgeving en hun invloed op anderen. En vaak is het zo dat al die hoofdpersonages een beetje depressief, uitgeblust, teleurgesteld en vooral verknocht zijn aan de drank. In *Oom Wanja* komen die figuren met hun problemen wel heel uitgesproken bij elkaar.

Het speelt zich allemaal af op het landleven waar de intelligentsia (professor Serebrjakov, landeigenaar en kunstcriticus), de arbeidende klasse (Oom Wanja), vrienden en familieleden op elkaars lip zitten. Maar de economische omstandigheden - geldgebrek - dwingen de be-

woners na te denken over de toekomst. De tijd tikt het ritme van een moedeloos bestaan. Er wordt enorm geklaagd over het leven ('Het haalt je omlaag dit leven') en de uitzichtloosheid ervan.

Verborgen en verboden liefdes kruipen door het verhaal heen en een zwaar defaitisme hangt boven alles wat wordt gezegd. Zelfs de bezoekende arts Astrov biedt geen

Het water verbeeldt zo de tijd die alles vergeeft en alles laat vergeten

uitkomst meer. Zijn medische 'adviezen' verzanden in een soort filosofisch eigenbelang waar niemand op zit te wachten. En zijn herinneringen schetsen het verleden waarin hij het liefst leeft.

Moordaanslag

Liliana Brakema heeft van de personages bijna stripfiguren gemaakt: zichtbaar op afstand en intiem kleurrijk tegelijkertijd. Ali Ben Horsting figureert als hoofdperson Oom Wanja die het allemaal even niet ziet zitten met uiteindelijk een moordaanslag op de professor. Maar zelfs dát mislukt hem: de lamelendigheid ten top. Hij speelt eindimensionaal en valt daarom iets tegen in zijn aanwezigheid.

Oom Wanja speelt zich allemaal af op het landleven waar de intelligentsia, de arbeidende klasse, vrienden en familieleden op elkaars lip zitten. Foto: Reyer Boxum

Maar wat wil je ook als je Bram van der Heijden als Astrov hebt gekozen. Zijn spel is heerlijk fragmentarisch en krieuwelt zo nu en dan onuitstaanbaar op je lachspieren. Tegelijkertijd speelt hij weemoedig en verontrustend tegelijkertijd. Waar gaat de tijd heen?

De chaos op het toneel als metafoor voor het hopeloze bestaan, dat ondersteund wordt met live-muziek, krijgt zijn hoogtepunt als een

lekkend dak uitmondt in een regenbui die het hele toneel beslaat. Schitterend toneelbeeld. Helemaal als men stoïcijn blijft doorspelen alsof er niets aan de hand is. Het water verbeeldt zo de tijd die alles vergeeft en alles laat vergeten; het water dat uiteindelijk verschoont en nieuw leven een kans biedt, waar je thuis ook is.

Een prachtige Tsjechov van het NNT met een expliciet sociaal- en

klimaatstatement op het eind bij monde van Sonja (Anna Raadsveld). Een indrukwekkende wake-up call die de illusie overstijgt.

Oom Wanja door het Noord-Nederlands Toneel, Stadsschouwburg Groningen, uitverkocht (100 bezoekers). Nog te zien op 5 november in Drachten, 17 november in Heerenveen en 2 december in Leeuwarden

Beb Mulder bleef kunstenaar tot het eind

In memoriam

Ruurd Walinga

In zijn woonplaats Leeuwarden is vorige week Beb Mulder overleden. Hij is 81 jaar geworden. Hij was kunstschilder, beeldhouwer en grafisch ontwerper.

De wieg van Lambertus Johannes Marie stond in Huizum. Zijn ouders kwamen uit Groningen en waren naar Leeuwarden verhuisd waar zijn vader chef expeditie bij V&D was. Als jongetje tekende hij al. Hij is tot zijn dood kunstenaar gebleven. Toen hij in 2013 hoorde dat zijn stad was

uitgeroepen tot Culturele Hoofdstad van Europa in 2018, sloeg hij aan het schilderen. Hij omarmde het fel naturalistische om het straatbeeld rondom zijn woning aan de Voorstreek te vangen.

Door zijn schildersogen leek Leeuwarden een bruisende en kleurrijke Franse stad. Ruim veertig schilderijen stonden in zijn laatst verschenen boek *Must es kieke*.

Mulder maakte naam als beeldend kunstenaar toen hij in Wiuwert woonde. Hier had hij een groot decoratie-atelier. Hij en zijn team van medewerkers maakten er honderden decors voor onder meer het iepenloftspul van Jorwert, exposities, musea

Door zijn schildersogen leek Leeuwarden een bruisende en kleurrijke Franse stad

en beurzen. In Wiuwert is nog een kunstwerk van twee zwanen van hem te zien. Zijn grootste werk staat in Bears, het stalen werk *Luchtspiegeling*, dat de contouren van het voormalige Uniastate laat zien. Mulder gaf ook les op vormings- en creativiteitscentra en op de Academie Voor Expressie en Communicatie.

Erotiek en erosie

In 2005 keerde hij terug naar zijn geboorteplaats en opende aan de Eewal galerie Lambertshûs. Tot 2016 woonde hij aan de achterkant van deze galerie met uitzicht over de Voorstreek. Dit uitzicht inspireerde hem tot vele stadsgezichten. In 2018

sloten de galerie en zijn werkplaats.

Opvallend aan het werk van Mulder is zijn sterke kleurgebruik, het stevige handschrift, het is expressivistisch-abstract. Als hij aan de slag ging, had hij van tevoren vaak geen opgezet plan. Hij zei ooit over zijn werk: „Ik ben schilder en kan lekker met verf omgaan, maar neem wel kennis van de wereld van vandaag. Ik houd van eerlijk, mooi, erotisch, maar eveneens van erosie. Ik ben gek op heftige onweersbuien en storm. Ik heb het graag spannend; jong leven, maar ook de dood intrigeert mij. Mijn werk heeft iets sacraals, iets theatraals. Mijn doeken beelden niets uit, ze roepen iets op.”